

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma

KH 06.11.2023 § 245

Kuntalain 410/2015 110 §:n mukaan "Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin."

Kokemäen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös oli noin 1,4 M€ ylijäämäinen. Taseen kumulatiivinen ylijäämä on 4,0 M€.

Vuoden 2023 talousarvio on siihen tehtyjen muutosten jälkeen 0,6 M€ ylijäämäinen. Elo-syyskuun tilanteen pohjalta tehdyn toteutumaennusteen mukaan vuoden 2023 tulos tulee olemaan ylijäämäinen noin 1-2 M€.

Vuoden 2024 talousarvion laatimiseksi lautakunnat ovat jättäneet talousarvioehdotuksensa ajallaan, jonka jälkeen ehdotuksia on työstetty edelleen keskushallinnossa ja tehty lähinnä teknisiä tarkistuksia ja täsmäytyksiä. Kaupunginhallituksessa talousarvion valmistelua on käsitelty iltakoulussa 16.10.2023.

Lautakuntien antamien ja taloushallinnon muuttamien ja täsmäyttämien toimintakatteiden (=nettokäyttötalousmenojen) loppusumma oli vuoden 2024 talousarvioesityksessä nyt 16,3 M€. Kaupunginhallituksen elokuussa antama kehys oli 16,0 M€ eli kehysten ylitys on noin 0,3 M€.

Talousarviokehystä annettaessa valtionosuuksien määräksi arvioitiin 3,06 M€. Tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 valtionosuudet tulevat olemaan noin 2,78 M€. Talousarviokehystä annettaessa verotuloja arvioitiin kertyvän noin 15,3 M€ voimassa olevilla veroprosenteilla.

Vuoden 2024 tulos on talousarvion laadinnan tässä vaiheessa 0,84 M€ alijäämäinen. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi arvioon on vaikuttanut rahoituskulujen ja poistojen määrän kasvu.

Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja esittelevät kokouksessa vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelman valmistelutilannetta. Kaupunginhallitus tutustuu osastoilta saatuihin toimintakulujen vähennysesityksiin/toimintatuottojen lisäsesityksiin.

Lisätietoja antaa	Talousjohtaja Tauno Mäkinen, puh. 040 488 6120.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus tutustuu valmistelussa olevaan talousarvioon ja taloussuunnitelmaan ja antaa tarvittavat ohjeet ja tarkennukset jatkovalmisteluun.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko ajalla 18.45-18.50

KH 04.12.2023 § 281

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 13.11.2023 vahvistanut tuloveroprosentin ja entiset kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024. Tuloveroprosenttia korotettiin 0,1 %-yksiköllä. Talousarvion valmistelua on jatkettu tämän jälkeen ja siihen on tehty sen jälkeen lähinnä teknisiä muutoksia.

Vuoden 2024 talousarvio ei sisällä olennaisia uusia palveluja eikä myöskään olennaisia palveluja heikentäviä toimenpiteitä.

Talousarvioesityksen toimintakate (=nettokäyttötalousmenot) on 16,15 M€ eli 0,1 M€ (0,7 %) vuoden 2023 talousarviota suurempi.

Kunnallisverotuloksi on arvioitu 11,52 M€. Arvioon on päädytty Kuntaliiton kuntakohtaisen verokehikon perusteella. Olettamuksena on, että Kokemäen asukasluku vähenee edelleen ja tämän johdosta kunnallisverotulojen kasvu on hyvinkin maltillinen.

Vuoden 2024 valtionosuudet tulevat olemaan noin 2,77 M€ eli 1,2 M€ (-30 %) pienemmät kuin vuonna 2023. Valtionosuuksia pienentävät sote-siirtolaskelman tarkentuminen, vuonna 2023 liikaa maksetun valtionosuuden takaisinmaksu sekä valtionosuuslaskelmiin sisältyvä vähäinen indeksileikkaus. Valtionosuuksien laskuun vaikuttaa myös kunnan asukasmäärän sekä oppilas- ja opiskelijamäärien aleneminen.

Talousarvioesityksen vuosikate on 1,6 M€ ja se ei riitä poistojen (2,3 M€) kattamiseen. Tilikauden arvioitu tulos on siten 0,6 M€ alijäämäinen.

Investointimäärärahoja on varattu vuodelle 2024 yhteensä 5,4 M€ (netto). Kaupunginhallitus rajasi elokuussa 2023 talouskehystä antaessaan, että investointien määrä vuoden 2024 talousarviossa voi olla enintään 2,5 M€, joten siltä osin annettu kehys on ylitetty. Vuoden 2024 investointeihin

sisältyy useita ehdollisia määräraharavauksia. Vuodelle 2024 budjetoitujen ehdollisten investointihankkeiden määrä on noin 3,4 M€.

Mikäli kaikki investoinnit toteutuisivat, kasvaisi kaupungin lainamäärä. Lainamäärä olisi tällöin vuoden 2024 lopussa 25,1 M€ eli noin 3 687 euroa/asukas. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä lainamäärä oli 21,9 M€ eli noin 3 172 euroa/asukas.

Kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa noin 4,5 M€:n kumulatiivista ylijäämää. Vuoden 2023 tulos tulee olemaan loka-marraskuun ennusteen mukaan 1-2 M€ ylijäämäinen.

Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma on laadittu syksyn 2023 aikana käytettävissä olevilla tiedoilla. Taloussuunnitelma on laadittu siten, että laskelmissa on pyritty saamaan käyttöön olennainen tieto sekä valtiovarainministeriön että Kuntaliiton laskelmista.

Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on laadittu seuraavilla toteutumaennusteilla/oletuksilla:

- a) Toimintakate kasvaa vuosittain noin 3 %.
- b) Tuloveroprosenttia ei koroteta suunnitelmavuosina.
- c) Asukasmäärän vuosittaiseksi vähennykseksi on arvioitu -90-100 henkilöä. Arvio perustuu vuosien 2016-2023 toteutumaan ja tilastokeskuksen laatimaan ennusteeseen. Asukasmäärän vähenemisen myötä vuosittaiseksi ansiotulojen kasvuksi jää noin 1,5 %/v. Mikäli asukasmäärä pysyisi seuraavat kolme vuotta nykyisellä tasolla, olisi vuosien 2024–2026 yhteenlaskettu kunnallisverotulokertymä noin 0,9 M€ nykyistä suurempi.
- d) Vuodelle 2025 on budjetoitu noin 1,25 M€ menolisäys TE2024-uudistuksen myötä Kokemäelle siirtävistä työllisyyden hoitoon liittyvistä palvelukustannuksista sekä kaupungin vastuulle siirtävistä etuuskorvauksista. Arvio on tässä vaiheessa laskennallinen.
- e) Kiinteistöverotuottoon saadaan noin 100 000 euron kasvu vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoden 2022 tasoon.
- f) Valtionosuudet on arvioitu valtiovarainministeriön tietojen pohjalta ja ne pitävät sisällään muun muassa marraskuussa 2023 esitetyn noin 40 €/asukas sisältäneen valtionosuustarkistuksen jaksottamisen vuosille 2025-2027. Valtionosuuksia lisäävät myös vuodesta 2025 lukien TE-uudistukseen sisältyvät valtionosuudet (laskennallinen arvio).
- g) Korkotasoksi suunnitelmakaudella on pitkien korkojen osalta arvioitu noin 3,3 %.

Vuosien 2024-2026 alijäämäennuste on yhteensä 4,1 M€, joten taseeseen kertynyt ylijäämä tulee pieneneväksi olennaisesti. Suunnitelmavuosissa ei ole huomioitu hyvinvointialueen syksyllä 2023 palvelurakenneselvityksessä esittämiä kuntatalouteen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnittelun valmistelu on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 15.11.2023 § 33.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen Kokemäen kaupungin vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaksi.</p> <p>Kaupunginhallitus päättää antaa talousjohtajalle valtuudet tehdä oikaisuluonteisia korjauksia talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.</p>
Päätös	<p>Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen Kokemäen kaupungin vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaksi.</p> <p>Kaupunginhallitus päätti antaa talousjohtajalle valtuudet tehdä oikaisuluonteisia korjauksia talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.</p> <p>Lisäksi kaupunginhallitus päätti yksimielisesti tehdä muutoksen talousarvion investointiosan 4) kohtaan "Ratalan alueen katujen uusiminen". Muutoskirjaus tehdään kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevaan talousarviokirjaan.</p> <p>Hannu Nevala poistui kokouksesta talousarvion investointiosan "Ratalan alueen katujen uusimista" käsiteltäessä klo 17.48 - 18.19. Pidettiin kokoustauko tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.48-18.55.</p>
KV 11.12.2023 § 66 136/02.02.00/2023	
Lisätietoja antaa	talousjohtaja Tauno Mäkinen, puh. 040 488 6120.
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen Kokemäen kaupungin vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaksi.
Käsittely	<p>Keskustelun aikana Aapo Kivenmaa teki muutosehdotuksen talousarviokirjan investointiosuuden sivulla 56 olevan kohdan 4) tekstin poistamisesta. Ari Prinkkala kannatti Kivenmaan tekemää ehdotusta.</p> <p>Keskustelun aikana Aapo Kivenmaa teki muutosehdotuksen talousarviokirjan investointiosuuteen sivulla 57 niin, että pääkirjaston, henkilöstön sosiaali- ja työtilojen kunnostus 80.000 e siirretään vuodelta 2025 vuodelle 2024. Sanna Kuhlman kannatti Kivenmaan tekemää ehdotusta.</p> <p>Puheenjohtaja totesi keskustelun aikana tehdyt kannatetut ehdotukset ja kysyi valtuustolta voidaanko tehdyt muutosehdotukset hyväksyä yksimielisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Kivenmaan ehdotukset.</p> <p>Kokouksessa käytettyjen valtuustoryhmien puheenvuorojen ydinkohdista on koottu yhteenveto, joka laitetaan pöytäkirjan liitteeksi.</p>
Päätös	<p>Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen päätösesityksen yksimielisesti tehden siihen lisäksi seuraavat muutokset:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. talousarviokirjan investointiosuudesta poistetaan sivulta 56 kohdan 4) teksti ja 2. talousarviokirjan investointiosuudesta sivulta 57 siirretään pääkirjaston,

henkilöstön sosiaali- ja työtilojen kunnostus 80.000 e vuodelta 2025
vuodelle 2024.